

Naturfoto i sydost

Nr 3 – 2025, sensommar-höst

Innehåll Naturfoto i Sydost nr 3 -2025, Sensommar-höst

Sid. 3-5 "Äng i kruka och rabatt – del 2" av Tony Svensson

Sid. 5-11 "På besök i uggleskogen" av Jan-Olof Olsson

Sid. 11-14 "Höstens rovfåglar" av Örjan Rubin

Sid 14-19 "Sommarrapport från Karin" av Karin Sandström

Sid 20-29 "Åter till härliga Härjedalen, juli 2025" av Iréne Fridh

Sid. 30 "Nostalgibilden" av Tony Svensson

OBS. Viktigt att tänka på vid inskick av material

Skicka ALLTID bilder som bilaga i mailen. Om man skickar bilderna utan att bifoga som bilaga så blir bilderna mindre än halva upplösningen och går därmed inte att publicera i fullbredd med bra resultat.

Behärskar du inte att selektivt skärpa dina bilder så skicka hellre originalbilden eventuellt beskuren och utan pålagd skärpa vid export från t.ex. lightroom (kolla dina exportinställningar om du använder liknande program som lightroom som exporterar bilder).

Håll koll på din arbetsfärgrymd och inställningen för export gällande färgrymd. Se ALLTID till att du exporterar och skickar bilder i färgrymden **S-RGB** när du skickar bilder hit. Vet du inte hur man gör så skicka alltid original.

Naturfoto i Sydost är ett digitalt magasin för medlemmar i Naturfotogrupp Sydost. Det kommer ut 4 nummer per år och medlemmar kan bidra med bilder och artiklar genom att skicka dessa till tonyeagle55@hotmail.com så hjälper jag (Tony) till med formgivning och anpassning till magasinsformatet. Det går bra att skicka in sitt reportage som en wordfil (eller liknande) med eller utan inklistrade bilder men skicka även bilderna separat. För att inte reportagen ska bli för stora (räknat i MB) så se till att förminska (och efterskärp bilderna) till max 3000 pixlar på längdsidan innan du klistrar in dem i textfilen (1500 pixlar för bild som är en halvsida bred). Vet du inte hur man gör så skickar du bara bilderna som de är **utan att klistra in dem i dokumentet** så fixar jag det plus optimering av bilderna. Glöm bara inte att skriva en notis i texten var bilderna ska sitta i din textfil. **OBS skicka inte berättelser och reportage som PDF-filer och som sagt, klistra inte in bilder i worddokument annat än att de också skickas separat.**

Nästa nummer kommer i december och det blir ett vinternummer med blandat innehåll. Bilder och texter önskas från medlemmarna. Även äldre bilder önskas, gärna med en liten historia där till. Reportage om höst- och vinterfotografering av valfri genre önskas till nästa nummer liksom tillbakablickar från det gångna åren och året som gick!

OBS Några viktiga tips för er som skjuter JPG OCH gör någon form av efterbehandling:

1. Ställ in skärpningen i kameran på en låg nivå
2. Ställ in brusreducering för höga ISO på en låg nivå
3. Ställ in kontrast och färgmättnad något snäpp under mitten
4. Glöm inte att se till att ni exporterar bilden med en färgprofil, helst S-RGB om bilden ska publiceras digitalt!!!!!!!!!!!!"

Punkt 1-3 ställer ni in i kameran och gör bilden mer lättjusterad i efterhand, punkt 4 ställer ni in i exportinställningarna om ni använder Lightroom. Är ni osäkra – Skicka original!

Om alla gör detta sparar ni timmar för den som justerar bilderna för digital PDF-publicering!

Omslagsbild: Hökuggleungar av Jan-Olof Olsson

Äng i kruka och rabatt, del 2

Text och foto: Tony Svensson

Här kommer då fortsättningen på den här artikelserien där jag berättar om restaureringen av en äng på mina föräldrars ägor.

Planteringarna jag gjorde i våras blev lyckade och de ettåriga ängsblommorna gav en fin färgprakt i trädgården – både krukorna och de tre rabatterna jag gjorde.

De ettåriga blommorna var mest för syns skull. Nästa år ska här förhoppningsvis växa perenna blommor samt olika lågväxande ängsgräs.

Under slutet av augusti och början av september förbereddes höstens utplantering av krukängsväxterna (rabatterna kommer att täckas och till våren ska de fleråriga plantorna planteras ut på ängen). Först var det dags för slåtter och slyröjning.

Eftersom jag ännu inte införskaffat någon slåtterbalk användes röjsåg med gräsklinga.

Det var en ganska härlig syn att se alla höstackar som stod på ängen efter att jag räfsat ihop gräset som fått torka någon vecka.

Efter att allt hö transporterats bort och nytt skirt höstgräs börjat titta upp på ängen var det så dags att planera ut krukornas innehåll. Gropar grävdes och nio krukors växtinnehåll planterades strategiskt ut på mitten av ängen. Även blommorna och gräset i krukorna hade fått smaka på häcksaxen och frön from sommarens blommor hade skakats ner i de små miniängarna.

Nu är det bara att vänta till våren för att se om höstplanteringen lyckas. Under tiden blir det ytterligare lite slyröjning och borttagande av en hel del småhögar på ängen som orsakats av myror som bosatt sig där. Det behöver ju vara någorlunda jämnt om jag ska kunna köra med slåtterbalk nästa år.

Fortsättning följer i del 3 som kommer till försommaren -26.

Här har krukorna körts ut på ängen. I bakgrunden syns vintergömslet och matningen.

Nederst ser vi hur det kunde se ut när planteringen var klar. Hoppas nu att allt rotar sig före vinterkylan!

På besök i uggleskogen

Text och foto: Jan-Olof Olsson

Att se och fotografera lappuggla har länge stått på min "bucket list". Så när jag såg att WildNature lagt ut en resa specifikt för att plåta lappugglor i Norge var jag snabb att boka. Då ugglorna inte är stationära i området utan enbart kommer dit för att häcka så var upplägget för resan lite speciellt. Om det är ett dåligt gnagarår uteblir häckningen. Då ställs resan in och man får tillbaka anmälningsavgiften. Det blev att gå i väntans tider men så i början av maj kom äntligen det efterlängtrade beskedet att ugglorna fanns i området och resan skulle bli av.

Det var med stor förväntan jag lastade kameraryggsäcken i bilen och drog iväg på midsommardagen. Efter en övernattning på en camping utanför Torsby kom jag fram till mitt resmål vid lunchtid där jag checkade in. Vi var 4 deltagare samt guiden/reseledaren som sammanstrålade senare på eftermiddagen när alla anlät till boendet. Därefter dags för middag och sedan runt 18-tiden bar det iväg ut i skogen. Vädret var inte det bästa med lätt regn så guiden bestämde att vi skulle satsa på ett hökugglepar med 5 ungar första kvällen. Men innan vi fick kliva ur bilen var vi tvungna att skriva på en försäkran att inte avslöja platserna vi besökte. Detta p.g.a. att några år tidigare hade en deltagare sparat platserna på sin GPS och senare återvänt tillsammans med ett helt gäng människor som klampade runt i terängen. Ugglorna hade i flera fall blivit så störda att de avbrutit häckningen och flyttat ifrån området.

Hökuggla med ungar

Vi upptäckte ganska snabbt hökugglorna och spenderade kvällen med dom. Sedan tillbaka till boendet för några få timmars sömn innan det var dags för väckning kl 03 och ut i skogen igen. Åter till boendet ca kl. 10 för frukost och vila innan det var dags för middag och sedan ut igen vid 18-19-tiden. Så var agendan hela veckan.

Resan blev en riktig fullträff. Mycket tack vare guiden Floris som verkligen hade stenkoll på ugglorna...var dom höll till....hur nära man kunde gå osv. Det resulterade i många bilder och fina möten med dessa fantastiska fåglar som jag sent kommer att glömma.

Lappugglefamilj

Lappugglan – vår näst största uggla.

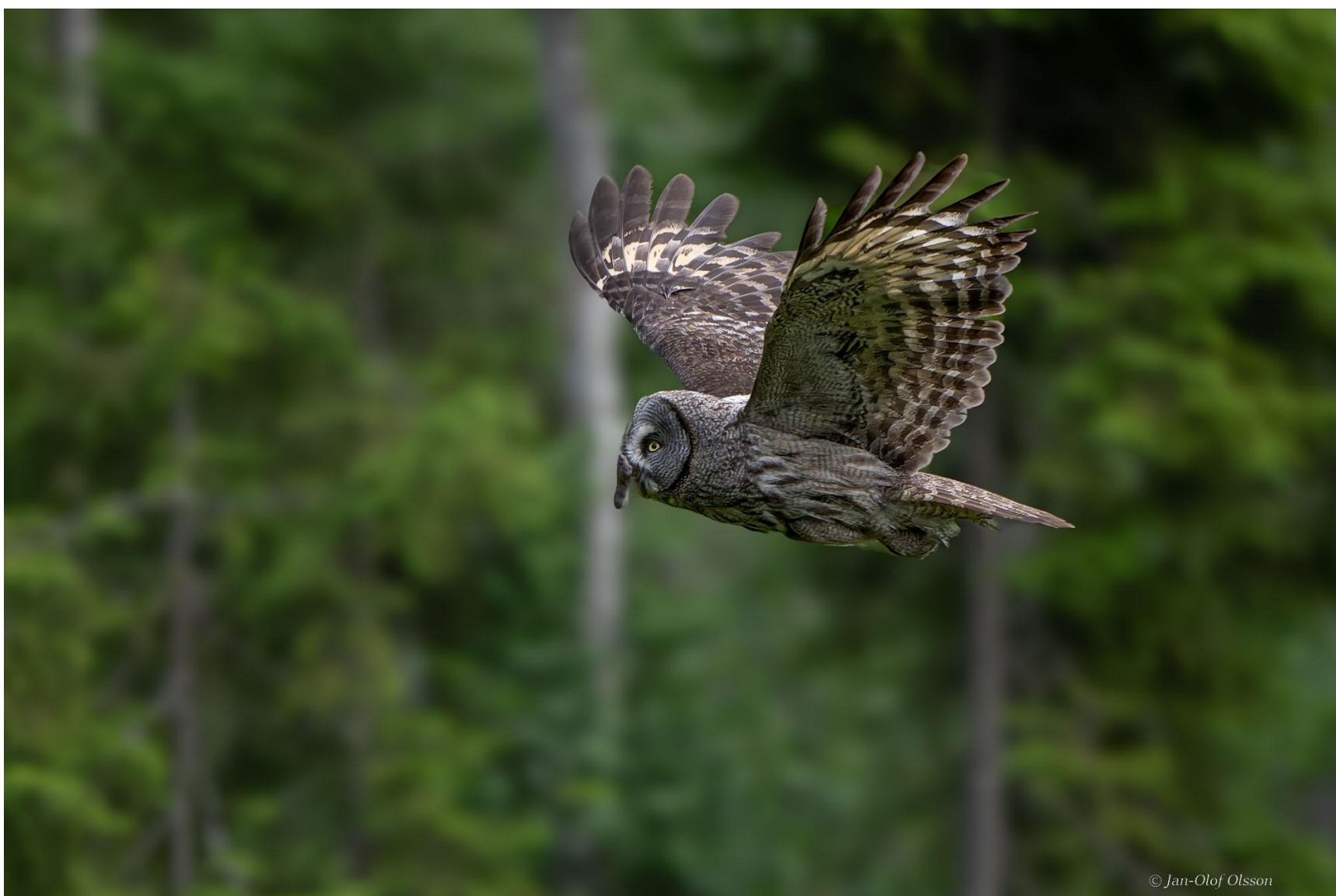
Lappuggleunge

Lappuggla i tidigt morgonljus

Lyckad jakt

Kvällsmat på väg.

Spanande hökuggla regn

Lappugglan tittar fram.

Lappuggleunge i det sista kvällsljuset.

Höstens rovfåglar

Text och foto: Örjan Rubin

Då vadarsträcken under sommaren och sensommaren inte var vad som önskat, var jag inte hoppfull inför rovfåglarna. I början av september sågs någon enstaka falk på Torhamn. Plötsligt händer det, någon vecka in i september började det röra på sig på Torhamnslandet.

Brun kärrhök vid Ramdala reningsverk

En dag var det ett 20-tal (Sparvhök och Tornfalk) i luften samtidigt. De flög så nära som 3-4 meter ifrån mig och ganska nära marken, vid det öppna fältet till vänster om vägen ner till Johnys kulle, även på andra sidan var det gott om dem. Inte hinner jag med och fota dessa snabbflygande fåglar med ett teleobjektiv, några bilder blev det. Även vid Ramdala reningsverk var det en del rovfåglar och de var för mig ganska långt borta, så där har jag bara en bild.

Sparvhök på Torhamns udde

Mera sparvhök

Ung bivråk på Torhamns udde

Ung stenfalk

Tornfalk, Torhamns udde.

Och så en ung törnskata, en liten "rovfågel" i miniformat.

Sommarrapport från Karin

Text och foto: Karin Sandström

En färd upp till Emån och Jungnarsholmarna var fint i juni. Forsärlorna var väldigt aktiva med att fånga mat till ungarna i boet. Lyste fint i solskenet. Skräkhonan med ungar surfade i forsarna för att komma vidare till havet. Alla ska med! Det blev några rundor innan färden gick vidare.

Forsärla med mat till ungarna.

Storskrak med ungar

Sländor vid Emån

Vita näckrosor i Emån.

Steglits med munnen full av trifftrön på Torhamn en dag i juni förevigades.

I juli blev det en tur i år igen till biätarna i Maglarp. Inte så många som förra året. Ett par misslyckades med häckningen. Det fanns 2 par. Var där lite senare i juli än förra året, men ungarna hade fortfarande inte kommit ut. KUL fåglar med den fina fjäderdräkten och snabba framfarten. Trots fjäderdräktens färger är de inte så tydliga ändå framför bohålan.

Biätare vid bohål i Maglarp.

Biätare med fångad fjärl.

Tornfalken med byte är fotad i Vinberga en kväll under hundpromenad.

Rovfåglar på Torhamn, blev det inte så många men en flock med stjärtmesar gjorde entré och gav möjlighet till några fina foton i bl.a. nyponbusken.

Stjärtmes i nyponbusken.

Grå flugsnappare.

Åter till härliga Härjedalen, Juli 2025

Text och foto: Iréne Fridh

De sista 10 milen när man svängt in på väg 311 strax innan Idre, känns det verkligen att man kommit till södra delen av Sapmi, eller "Renens land". Det promenerar renar nästan överallt. Här gällde det bara att ta det lugnt och visa hänsyn till de fina djuren.

Ett sista stopp vid Österdalälven som rinner vid sidan om vägen mellan Mora och Särna, mycket vackert och otroligt varmt.

Jag mötte både små söta och stora renar med enorma horn som de gick och slängde med. Sommartid vandrar renarna ner från kalvfjällen till skog, ängar, för att äta upp sig. De är finsmakare och väljer omsorgsfullt ut, de växter som är späda och näringsrika och inte innehåller inte så mycket fibrer. På så vis bygger de upp ett rejält fettlager till vintern. Säkert mumsigt jämfört med vinterns lavar.

Renen är verkligen utrustad för det kalla klimatet, dess hår täcker hela kroppen även mulen och hårstråna är ihåliga för att isolera bättre. Benen är sinnrikt konstruerade med ett slags kärlnystan, där det venösa blodet från klövarna värms upp av det arteriella, innan det når hjärtat. Även näsan har gott om blodkärl för att värma inandningsluften. Allt för att förhindra avkylning.

Värmeböljan som grasserade när jag anlände till stugan i Fjällvattnet tror jag dock inte att renarna var så förtjusta i. Termometern nådde 29 grader klockan 23:00 på kvällen och så var det ända tills sista kvällen då det ”bara” var 20 grader vid samma tid.

Underbar dagar väntade, först tog jag en promenad mot Kärringsjön och jag filosoferade om hur det var, när det låg en hel sameby där. Byn flyttades i mitten av 1950 talet till Brändåsen, ett par mil söder om Tännäs. Anledningen sägs vara att både väg och elektricitet uteblev. Det var bara en familj som valde att stanna kvar. Lite synd kan man tycka. Nu finns det dock väg men ack så dålig och knappt farbar på våren och vintern men på vintern har man så klart skidor eller snöskoter.

Vid sjön i videsnåren fick jag syn på några sparvungar som jag inte säkert kan artbestämma. lappsparv tänkte jag först men då benen är röda funderar jag på videsparv eller kanske dvärgsparv men den är väl rätt ovanlig?

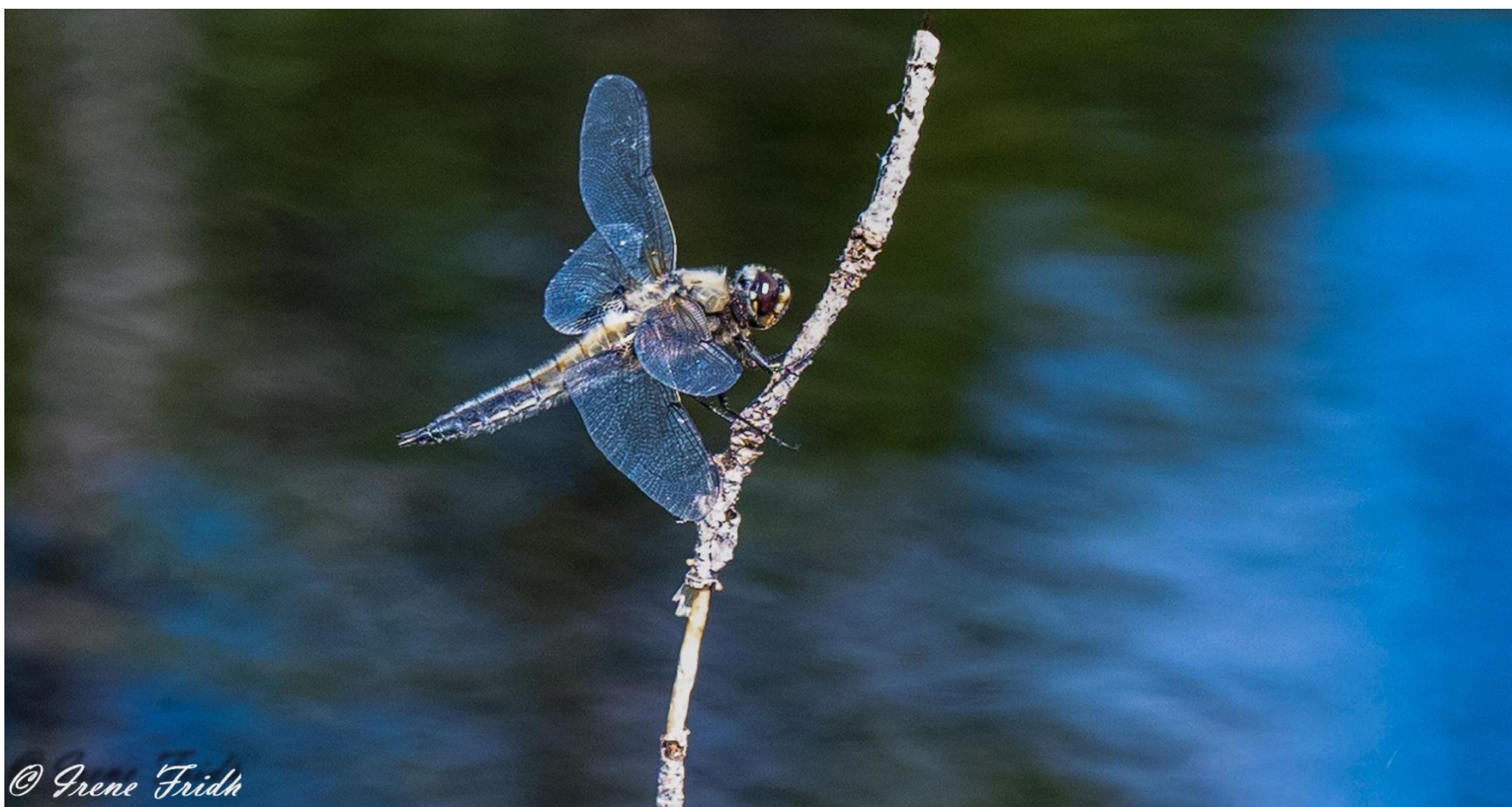
© Irene Fridh

Videsparv, dvärgsparv eller sävsparv?

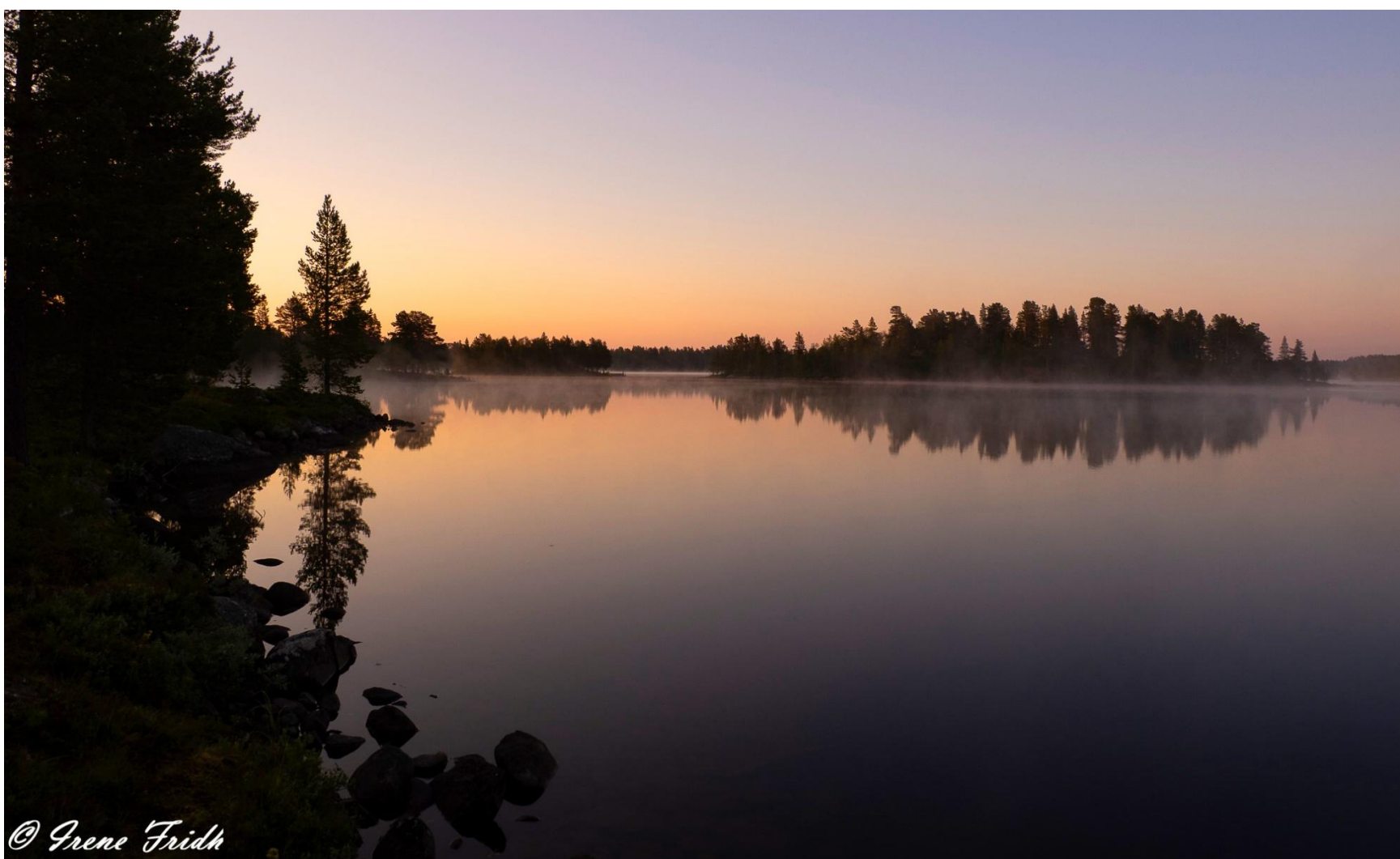

© Irene Fridh

Som lite uppvärmning blev det en vandring upp på Tännäskröket med en fantastisk utsikt över hela västra Härjedalen, här ses Lossendammen och Tännäs by i förgrunden.

Uppe på berget såg jag en stor ljus fjäril, som jag tror var en makaonfjäril, jag försökte få en bild av den men så fort jag närmade mig så flög den. Jag gav upp för jag hade inget teleobjektiv med mig. Nere vid den lilla sjön såg jag flera sländor som var okända för mig, förmodligen större sjötrollslända?

Tidig morgon, Måååste bara upp och fotografera! så vackert att man blir alldeles matt, synd att man behöver sova, ca 04:30. utsikt över v. Vattnan

Så är det dags för den berömda Mittåkläppen, jag var lite orolig för vandringen i värmen men det värsta var att köra på betalvägen från Bruksvallen, riktigt dålig och tydligen hade många tänkt samma som jag så ensam var jag inte. Man kan parkera bilen vid den gamla gården Djupdalsvallen och börja vandringen därifrån. Först genom en liten skog med massor av bromsar som hade fått för sig att varma och svettiga människor är mumma.

Mittåkläppen

När man kommit över trädgränsen breder vegetationen ut sig som en enorm vacker och frodig sommaräng. Här växer en mängd orkidéer som tex brudsporre, fjällyxne, och grönkulla och en hel mängd andra blommor. En fröjd för både öga och näsa.

Utsikt över blomsteräng

När berget blev brantare, blev det också mer sten att snubbla över i leden, så kameran fick åka ned i ryggen. Men fjällsippan måste fotograferas först.

Fjällsippa

En stav hade varit bra att ha men ”monopoden” fick göra lite nytta. Uppe på toppen får man lön för mödan, bara att beskåda de vackra vyerna som tyvärr mina bilder inte helt kan återge.

Överst Helagsfjällen och nederst Sylarna.

© Irene Fridh

Mittån

Även här uppe flög en stor gulaktig fjäril omkring, makaonfjäril igen och inget teleobjektiv och så sprang det några barn fram och tillbaka så jag fick bara en dålig bild. Den fjärilen verkar gilla höga höjder och mycket sten. De vart lite onödigt mycket folk där uppe men alla var glada o trevliga så det gjorde inte så mycket..

Efter en god fika och pratstund på toppen så började nedfärden. Väl nere fick jag belöning nummer två. Gott kaffe kokt i kopparkittel och den godaste våffla jag någonsin ätit, såklart med vispgrädde och hjortronsylt.

Sedan hade jag några dagar till för vandring mm och träffade bl.a. naturfotografen Ingemar Lind som höll i en blomstervandring. Det blev ett trevligt möte med både honom och hans fru och en gammal samepräst som berättade roliga historier från livet i Sapmi för oss vandrare. Här kommer lite flera blandade bilder från resan.

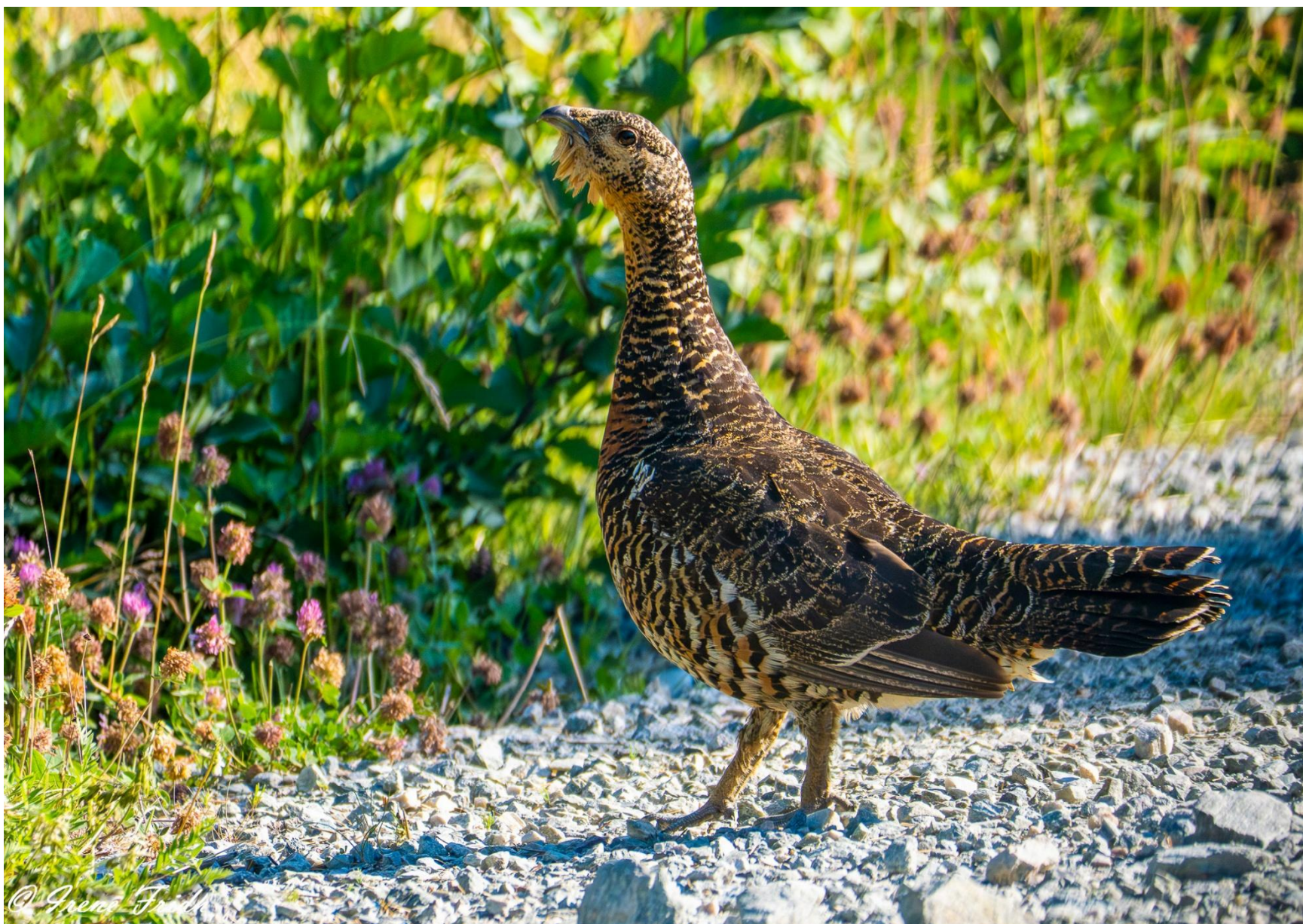

© Irene Fridh

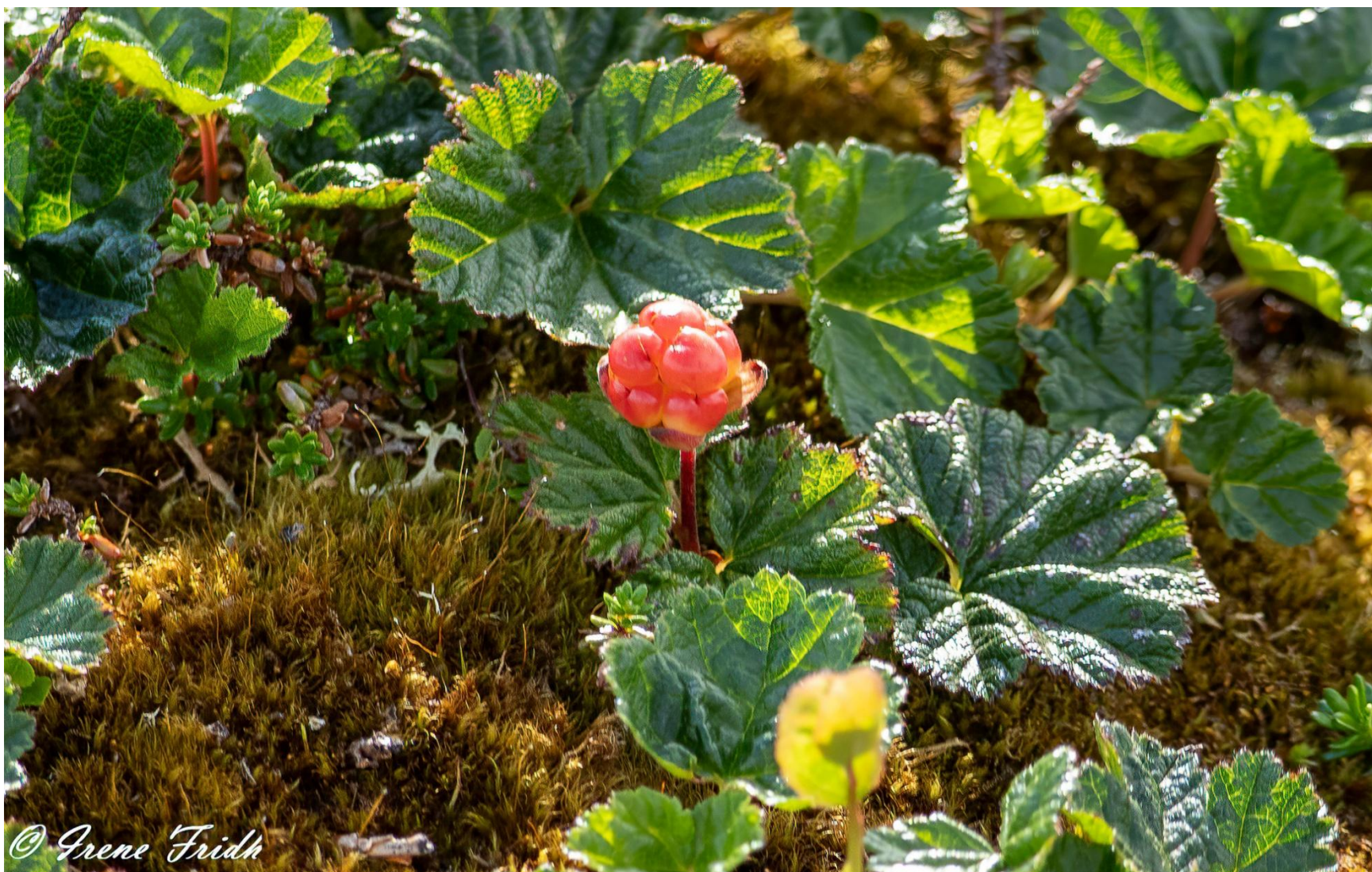
© Irene Fridh

Ett fint vattenfall där man badade bubbelbad, fiskade eller bara softade.

© Irene Fridh

Tjäderhöna

Hjortronmyr men ont om blommor o bär. Dyr men god sylt blev det i stället från Fjälldelikatessen i Bruksvallen.

Vanlig groda

Nostalgibilden – Min bästa bild på praktejder under vårsträcket

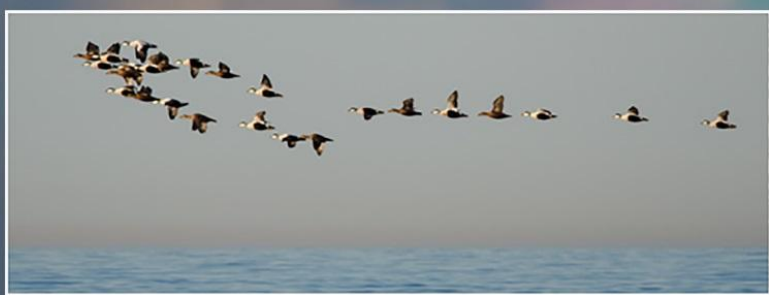
Text och foto: Tony Svensson

Det är inte ofta numera som man kan få ett liknande tillfälle som den gången på Uttorp för snart 20 år sedan! Det är nog stor risk att detta är den enda gången som jag får ett liknande fototillfälle under vårsträcket av ejder. När bilden togs var fortfarande ejdersträcket massivt och toppnoteringen på arten var 5 individer på samma dag (Jag såg tre av dem vid det tillfället men avståndet för fotografering var lite för långt).

NATURFOTOGRUPP SYDOST

Naturfotogrupp för dig med naturfotointresse i sydost

Är du intresserad av naturfoto och vill träffa likasinnade och utveckla ditt naturfotograferande så kanske Naturfotogrupp Sydost är något för dig. Som medlem kan du följa med på fotoutflykter (vi anordnar mellan 5 -10 st. om året). Den digitala medlemstidningen *Naturfoto i sydost* kommer att skickas till dig 4 gånger per år och publiceras på hemsidan i efterhand. På www.naturfotosydost.se kan du bidra med bilder och texter, likaså i medlemsbladet. Vi är aktiva i landets sydostligaste hörn med bas i Karlskrona, Ronneby och Torsås kommun.

Utveckla ditt fotograferande

Få tips och inspiration

Följ med på fotoutflykter

